

PRAVICA DO UVELJAVLJANJA PAVŠALNEGA NADOMESTILA

Pojasnilo DURS, št. 4213-199/2011-2, 10. 3. 2011

Davčni zavezanec izpostavlja problem glede pravice do uveljavljanja pavšalnega nadomestila v primerih, ko lastnik umre prej, kot pa prepiše lastništvo. V zvezi s tem davčnega zavezanca zanima možnost uveljavljanja pavšalnega nadomestila s strani osebe, ki ostane doma in obdeluje zemljo.

Na vprašanje odgovarjamo:

Pravica do uveljavljanja pavšalnega nadomestila se prenese na drugega družinskega člana kmečkega gospodinjstva kot naslednika vložnika vloge, če:

- *je ta oseba član kmečkega gospodinjstva,*
- *je zavezanec za dohodnino od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti,*
- *skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (katastrski dohodek) znaša najmanj 200 eurov,*
- *je predložil vlogo za določitev dejanskega uporabnika zemljišča in*
- *je predložil vlogo za prenos dovoljenja na drugega družinskega člana kmečkega gospodinjstva kot naslednika vložnika vloge.*

Sam prepis lastništva za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila ni pomemben, davčni zavezanec pa lahko predloži za določitev dejanskega uporabnika zemljišča in za prenos dovoljenja skupno vlogo.

Zakon o davku na dodano vrednost – ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB 3) v drugem stavku drugega odstavka 94. člena določa, da se za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost kot davčni zavezanec za namene tega zakona šteje eden od članov kmečkega gospodinjstva, zavezancev za dohodnino od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ki ga člani kmečkega gospodinjstva, zavezanci za dohodnino iz te dejavnosti določijo za predstavnika.

V skladu z drugim odstavkom 69. člena Zakona o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7) je kmečko gospodinjstvo po tem zakonu skupnost ene ali več fizičnih oseb, ki niso najeta delovna sila, imajo na dan 30. junija v davčnem letu skupno stalno ali začasno prebivališče in so prijavljene kot eno gospodinjstvo (v nadaljnjem besedilu: člani kmečkega gospodinjstva), ter se vsaj za enega ali več članov šteje, da opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost po določbah tega zakona in njihov skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti znaša najmanj 200 eurov.

Na podlagi sedmega odstavka tega člena ZDoh-2 se šteje, da v okviru kmečkega gospodinjstva opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost člani kmečkega gospodinjstva, ki so na dan 30. junija leta, za katero se dohodek ugotavlja, vpisani v zemljiški knjigi oziroma zemljiškem katastru kot lastniki, zakupniki ali imetniki pravice uporabe kmetijskega ali gozdnega zemljišča (v nadaljevanju: zemljišča) na podlagi drugega pravnega naslova. Osmi odstavek 69. člena tega zakona določa še, da se lahko, če zemljišče dejansko uporablja oseba, ki nima pravice do uporabe zemljišča na podlagi pravnega naslova v zemljiški knjigi in zemljiškem katastru, za namene tega zakona ta pravica pripiše dejanskemu uporabniku zemljišča.

Davčni zavezanec iz drugega odstavka 94. člena ZDDV-1 ima v skladu s prvim odstavkom 95. člena tega zakona ob dobavi kmetijskih in gozdarskih pridelkov ter

kmetijskih in gozdarskih storitev, ki so rezultat osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, pravico do pavšalnega nadomestila DDV (v nadaljnjem besedilu: pavšalno nadomestilo), pod pogoji in na način, določen s tem členom.

Pravilnik o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost – pravilnik (Uradni list RS, št. 141/06, 52/07, 120/07, 21/08, 123/08, 105/09, 27/10, 104/10 in 110/10) v 162. členu podrobneje pojasnjuje pogoje, ki morajo biti izpolnjeni, da lahko davčni zavezanec uveljavi pavšalno nadomestilo.

In sicer lahko davčni zavezanec iz drugega odstavka 94. člena ZDDV-1 v skladu s prvim odstavkom 95. člena ZDDV-1 uveljavi pavšalno nadomestilo le za dobavo kmetijskih in gozdarskih pridelkov, ki so rezultat osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti članov kmečkega gospodinjstva, katerega predstavnik je, za katero se dohodek ne ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, ter kmetijskih in gozdarskih storitev, ki se opravijo za plačilo v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti istega kmečkega gospodinjstva, ali prek strojnega krožka drugemu kmečkemu gospodinjstvu, ki je identificirano za namene DDV. Pavšalno nadomestilo je mogoče uveljaviti le za dobavo kmetijskih in gozdarskih pridelkov ter kmetijskih storitev in storitev za gozdarstvo, ki so navedene v Prilogi XIV k pravilniku in je njegov sestavni del. Kot kmečko gospodinjstvo se šteje kmečko gospodinjstvo, kot je določeno za potrebe odmere dohodnine.

Pravilnik v prvem odstavku 163. člena določa, da je za pridobitev pravice do uveljavljanja pavšalnega nadomestila treba pridobiti dovoljenje davčnega organa. V skladu z drugim odstavkom 165. člena pravilnika se lahko, če vložnik vloge v obdobju veljavnosti dovoljenja umre, s posebno vlogo na pristojnem davčnem organu prenese dovoljenje na drugega člana kmečkega gospodinjstva kot naslednika vložnika vloge.

Iz navedenega izhaja, da se dovoljenje prenese na drugega člana kmečkega gospodinjstva kot naslednika vložnika vloge, ki tako lahko uveljavlja pravico do uveljavljanja pavšalnega nadomestila, če:

- je ta oseba član kmečkega gospodinjstva,
- je zavezanec za dohodnino od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti,
- skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (katastrski dohodek) znaša najmanj 200 eurov,
- je predložil vlogo za določitev dejanskega uporabnika zemljišča ter
- je predložil posebno vlogo za prenos dovoljenja kot naslednik vložnika vloge.

Sam prepis lastništva za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila torej ni pomemben, morajo pa biti izpolnjeni zgoraj navedeni pogoji za prenos dovoljenja. Davčni zavezanec lahko za namene pripisa pravice do uporabe zemljišča za namene ZDoh-2 in za namene prenosa dovoljenja na drugega družinskega člana kmečkega gospodinjstva kot naslednika vložnika vloge za namene ZDDV-1 predloži eno vlogo.